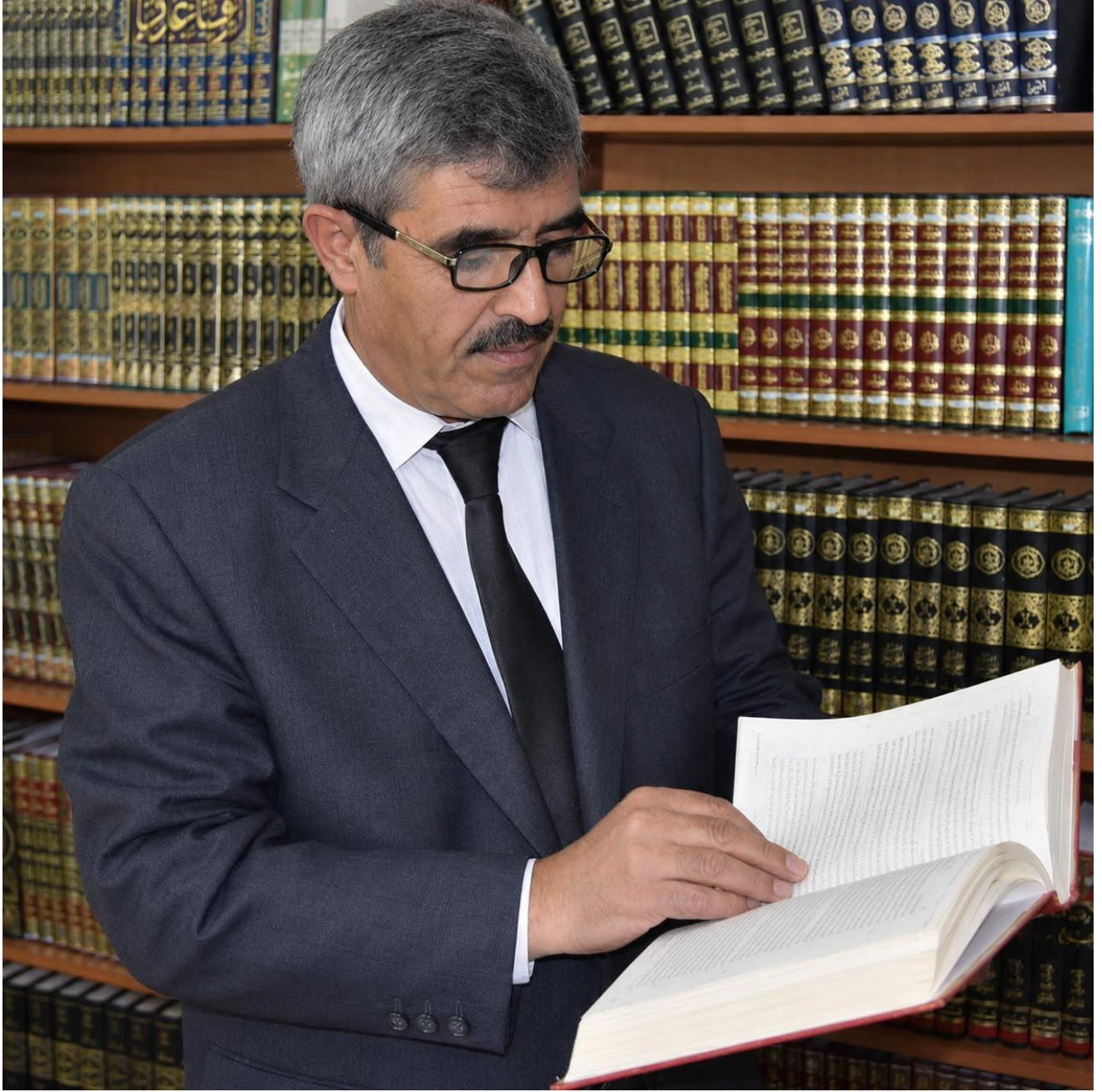

VEFEYÂT

DR. ZEKERYA SARIBULAK'IN ARDINDAN

(1966-2026)

Sonradan varlık sahasına düşen mahlukat arasında ölüm, yaşamak gibi yemek içmek gibi sıradan bir olgudur. Ancak bazı insanların ölümü bu gerçekliği anlamada zorlar insanı. Zekerya hocamızın vefat haberini arkadaşlarla Van-Hakkari yolunu yarıladığımızda öğrendik. Ölüm haberi hepimizi derinden sarstı. Kısa süre sonra ebedi istirahatgâhına uğurlamak üzere hocamızın köyüne, Görentaş'a doğru dönüş yoluna girdik. Defin işlemleri sırasında olağanüstü bir kalabalık vardı. Görentaş ahalisi belki de ilk defa bu kadar kalabalığı bir arada görüyordu. Muhtemelen oradaki kalabalığın çoğu da ilk defa bu köyü görüyordu. Defin için, naaşı taşımaya ve toprak atmaya kalabalıktan ötürü imkan bulamamıştık. O anki hâlet-i ruhiyemize göre sanki taziyenin asıl sahipleri bizdik ancak etraftaki yabancılardan bize sıra bile gelmiyordu... Oysa ailesi ve akrabalarına nazaran en yabancılardan biri biz olabilirdik. Zekerya hocamızın bize karşı samimiyeti bizi bu denli kendisine yakın adeta kardeşi ya da evladı gibi hissettirmişti... Zekerya hoca işte böylesi sıcak ve samimi bir iz bırakıp göçmüştü...

Zekerya hocamız, 1966 Haziran'ında Van'ın Çatak ilçesine bağlı Görentaş köyünde dünyaya gözlerini açtı. 1991 yılına kadar Van, Bitlis ve Siirt'in çeşitli medreselerinde klasik usulde İslamî İlimler tahsil ederek icazet aldı. 1992 yılında kendi ilçesinde İmam-Hatiplik vazifesini icra etmek üzere döndü. 1999 yılında İlahiyat önlisans; 2005 yılında ise Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde lisansını tamamladı. 2013 yılında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde *Ebu'l-Muîn en-Neseffî ve İslam Mezhepleri Tarihindeki Yeri* adıyla yüksek lisans tezini, 2019 yılda ise *Ebu Hanife'den Matüridî'ye Hanefî İtikadının Gelişim Süreci* adıyla doktora tezini Prof. Dr. Mehmet Keskin danışmanlığında tamamladı. 2014-2018 yılları arasında Kırgızistan Oş Devlet Üniversitesinde misafir öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2019 yılında Hakkari üniversitesinde öğretim üyeliği kadrosuna dahil oldu. 2026 Haziran'ında köyünü ebedi yurt edindi.

Zekerya hocamız her an öğrenmeye gayretli ilme aşık bir talebe idi. Aynı şekilde talebelerine ilimden bir paye edindirmek ve onlara Bir şeyler katmak için ehemmiyet gösterirdi. Ayağındaki bir rahatsızlık sebebiyle zaman zaman iki değnekle yürümek durumunda kalsa da ders saati geldiğinde Zekerya hoca sınıfta belirmeyi hiç ihmal etmezdi. Öğrencilerini sevmesi ve onlara sahip çıkması herkesin malumu idi. Öğrencileri de her zaman bu sevgisine layık olamama mahcubiyeti duyarlardı.

Zekerya hocamız geleneğine ve iz bırakan selefine sahip çıkardı. Yakın çevresi ensab ilmi açısından her zaman onun bilgisine başvururdu. Ensab ilmine merakı ve güçlü hafsalası ilmi meseleleri ve âlimlerin menâkıbını anlaması ve hatırlamasında da kendini gösteriyordu. Bölgedeki aşiret soy kütükleri, önde gelen âlimlerin nesepleri ve yaşanan önemli olayların detayları Zekerya hocadan sorulurdu. Hocamız kısa süren akademik kariyerini birçok çalışmayla taçlandırmıştır. Hususen Hanefî-Mâtüridî mezheplerinin tarihsel gelişimi ve kritik kelâm meseleleri üzerine yoğunlaştırdı. Bunlarla beraber

kapsamlı bir şekilde bölge âlimlerinin şecerelerini çıkarma, eserlerini toplama ve onların hayatını ele alma projesi de bulunmaktaydı.¹

Zekerya hoca şükretmeyi bilen, mütevazi ve mütebessim bir kişilikti. Uzun yıllar hem ayağındaki rahatsızlık hem de Hakkın emrine götüren hastalığından onun halini soranlara içten bir hamd ve şükürle karşılık verirdi. İçinde bulunduğu durumdan hiç şikâyet etmezdi. Son rahatsızlığında onu hastanede ziyaret ettiğimizde mütebessim ve mahcup bir çehreyle bizi karşılamıştı. Mütebessimdi; çünkü insana değer vermeyi bilirdi. Mahcuptu çünkü; elinde olmayan o haliyle insanlara zahmet verdiğini düşünüyordu. O ağır hastalığının verdiği sıkıntılı durumunu bir kenara bırakıp ziyaretçilere oturacak yer bulmaya çalışırdı. İnsanları kırmak ve onlara zahmet vermek en son istediği şeydi. Hastalığında içinde bulunduğu teslimiyeti, her ziyaretinde giden şaşkınlıkla anlatırdı. Onun bu teslimiyet hali, ona gıpta ile bakmaya sevk ediyordu.

Hepimiz hocamızdan ziyade bir abi ve samimi bir dostu kaybettik. Rabbim merhametiyle muamele eylesin. Mekânı cennet olsun. Ailesinin ve onunla birlikte aynı kurumda bulunma bahtiyarlığına nail olan bizlerin başı sağ olsun. Rabbim sabr-ı cemil ihsan eylesin.

Hocamızın Yayınlanmış Bazı Çalışmaları;

Makaleler

1. “Maķāşidü’n-Neveviyye Risâlesinin Nevevî’ye Nispeti Bağlamında İçerik Analizi ve Mukayesesi”, *Dicle İlahiyat Dergisi*, 2025.
2. “Nevevî’nin Haberî Sıfatlar Telakkisi: Hanbelî İtikadî Çizgi ile Kelâmî Te’vil Geleneği Arasındaki Konumu”, *Kader Dergisi*, 2025.
3. “Ebû Hanîfe’nin Sünnî İtikadî Birlik ve Kelâm İlminin Oluşum Sürecindeki Yeri”, *İlahiyat Araştırmaları Dergisi*, 2023.
4. “Ebû Hanîfe ve Mâtürîdî’ye Göre İman-Amel Bağlantısı”, *Ulum Dergisi*, 2023.
5. “Tahâvî’nin İstidlâlde İhtilâflı Sünnî Fırkaların Birliğine Katkısı”, *Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2021.
6. “Mâverâünnehir Bölgesinde Hanefî/Sünnî Kelâmın Yayılmasında Ebû’l-Muîn en-Nesevî’nin Katkısı”, *Oş İlahiyat Fakültesi İlmi Dergisi*, 2020.
7. “İmam Ebû Hanîfe’nin Sıfat Anlayışı”, *Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlmi Dergisi*, 2018.
8. “İmam Ebû’l-Muîn en-Nesevî”, *Oş İlahiyat Fakültesi İlmi Dergisi*, 2016.

Kitapları

1. **Ebû Hanîfe’den Mâtürîdî’ye Hanefî İtikadının Gelişim Süreci**, Astana Yayınları, 2021.
2. **Matürîdîliğin Mezhepleşme Sürecinde Ebû’l-Muîn en-Nesevî’nin Katkısı**, Sonçağ Yayınları, 2022.

¹ Çalışma arkadaşlarından Prof. Dr. Mustafa Akman’la yapılan bir mülakatta Zekerya hocanın doçentlik ünvanı sonrasında bölge âlimlerine dair böyle bir projesi olduğu bilgisine ulaştık.

3. Dođu Haneđi Geleneđinin Kayıp Kelâmcısı er-Rüvvâs ve Kitâbü'l-İ'tikâd fî Hisâli Ehli's-Sünne Adlı Eseri, Sonçağ Yayınları, 2023.

Bildiriler

1. "Orta Asya'dan Anadolu'ya İslâmî İlimler", Uluslararası Sempozyum, 2021.
2. "Çocuklukta Öğrenilen İman Esasları Bilgisinin Yetişkinlik Evresine Etkisi", Uluslararası Sempozyum, 2021.
3. "İki Manzum Kasidede Eş'arîlik ve Mâtürîdîlik: Ūşî'nin Emâlî'si ile Lakkânî'nin Cevheretü't-Tevhîd'i", Uluslararası Sempozyum, 2018.
4. "Ehl-i Sünnet Kelâm İlminin Oluşumunda İmam Ebû Hanîfe'nin Katkısı", *ISPEC 11. Uluslararası Sosyal ve Beşerî Bilimler Kongresi*, 2023.
5. "İman-İslâm-Küfür ve Ma'siyet Kavramları Üzerindeki İhtilaflar ve İslâm Toplumuna Etkisi", Uluslararası Sempozyum, 2023.

Arş. Gör. Yakup Dalmızrak

HAKKARİ İLAHİYAT'TAN BİR ZEKERİYYA HOCA GEÇTİ

Gerçekten Hakkâri Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden bir Zekeriyya hoca² geçti, rahmete göç etti. Aslında ifade böyle yayıldığı için “göç etti, göçtü” diyoruz. Göç etme tabiri insanın vatan-ı aslısından başka bir diyara gitmesi manasında kullanılan bir ifadedir. Bence bu da yanlış bir kullanım olsa gerek. Çünkü biz insanların hakîkî vatanı, yurdu Allah katındadır. Hadd-i zâtında bu âlem göç beldesidir. Biz Allah'tan geldik yine Allah'a döneceğiz. Demek ki aslında bu alem göç yeri, göç beldesi imiş. Hadd-i zâtında bizim yaşadığımız bu dünya gurbet diyarıdır. Bizler aslında bu dünyada garibiz. Ruh bedenden ayrılınca o zaman gerçek yurdumuza, vatan-ı aslîmize rücu etmiş olacağız. Gidenler aslında gittikleri yerden memnunlar, Rablerine kavuşuyorlar. Bizler burada sevdiklerimizi kaybetmenin üzüntüsünü çekiyoruz. Yahya Kemal “Sessiz Gemi” adlı şiirinde bunu ne güzel ifade ediyor:

.....

Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli
Bîçâre gönüller, ne giden son gemidir bu
Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu
Dünyada sevilmiş ve seven nâfile bekler
Bilmezki giden sevgililer dönmeyecekler
Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden
Birçok seneler geçti dönen yok seferinden.

Aslında burada yapılacak şey Cenâb-ı Hakk'ın takdirine boyun eğmek olmalıdır. Ancak insan olmamız hasebiyle çoğu zaman haddi aşarak bu üzüntüyü isyan noktasına varırcasına açığa vuranlarımız da bulunuyor. Tıpkı Zekeriyya hoca da olduğu gibi “Erken gitti, böyle olmamalıydı, daha yapacağı çok hizmetler vardı, ilminden istifade edecek, rahle-i tedrisinden feyizyâb olacak birçok talebe sırada onu bekliyordu” gibi ifadeler biz kulların haddi aşan, üzüntülerini açığa çıkaran hezeyanlarından başka bir şey değildir.

Ben de maalesef acı haberi duyduğumda ağızımdan gayr-i ihtiyârî “Bir yanlışlık vardır. Başka birisiyle karıştırıyorlardır” gibi cümleler çıkıvermiş ve işin doğru olduğu anlaşılınca da beynimden vurulmuşa dönmüştüm. O üzüntünün tarifi yok, o üzüntü, keder anlatılamaz. Çünkü kendisi Hakkari İlahiyat'ta vazifeye başladığımdan 10 Temmuz 2024'e varıncaya kadar geçen yaklaşık 4,5 sene zarfında orada tanıdığım, tanıştığım insanların hemen hemen başında gelir. Onunla tanıştığım andan itibaren kalbimde kendisine karşı samimi bir sevgi ve muhabbet oluşmuş ve bu duygu ayrılıncaya kadar, hatta artarak daha sonra da devam etmişti. İstanbul'a avdetimizden sonra da kendileriyle görüşmelerimiz telefonla olsa da kesilmemişti. Kandillerde ve bayramlarda bendenizi arar bu şekilde

² Bu vefeyatımın başlığında rahmetli hocamızın ismini bilhassa **Zekeriyya** şeklinde yazdım. Resmî kayıtlarda **Zekerya** şeklinde olan isim belliki cahil bir nüfus memurunun elinden bu şekilde yanlış yazılmış. Bu ifade belki de mahallî bir söyleyiş de olabilir. Yoksa İbrânice kökü mü esas alınmıştır, bilemem. Ancak hoca da daha sonraki yıllarda düzeltme cihetine de gitmemiş ve galat olarak öylece kalmış.

görüşür, tebrikleşir ve hasret giderirdik. Hatta bu son bayramda, Kurban Bayramı'nda aramamış, belli ki arayamamış ve bendeniz “Zekerayya hoca bayramda aramadı, acaba bir şey mi oldu, ben arayayım” diye düşünürken maalesef bu acı haberi duymuş olduk. Ben oradayken bir-iki operasyon geçirmiş ve tekrar aramıza dönmüştü. Fakat bu son rahatsızlık maalesef onun tekrar aramıza dönmesine imkân tanımamıştı.

Zekeriyya hoca iman sahibi iyi bir Müslüman, iyi bir insandı. Bu iki meziyeti yanyana saymamın sebebi var. Çünkü iyi bir Müslüman aynı zamanda iyi bir insandır. İman sahibi iyi bir insan da aynı zamanda iyi bir Müslümandır. Bunun zıddını söyleyecek olursak iyi olmayan bir insan, aynı zamanda iyi bir Müslüman da değildir, dolayısıyla iyi Müslüman olmayan biri de hiçbir şekilde iyi bir insan olamaz. Bu ifadelerimi niçin kullandığımı Zekeriyya hoca'yı tanıyanlar tahminimce çok iyi anlamışlardır. Çünkü Zekeriya Hoca özü-sözü bir, Allah'a imanı tam, Peygamber sevgisi yüksek olan gerçek bir Müslümandı. O da tıpkı Fuzûlî gibi;

Saçma ey göz eşkten gönlümdeki odlare su

Kim bu denlü dûtuşan odlare kılmaz çâre su

.....

Dest bûsî arzusuyla ölürsem dûtlar

Kûze eylen toprağım sunun anınla yâre su

diyecek kadar Peygamber aşığı olan hakîkî bir Müslümandı.

Zekeriyya hoca vazife-şinas bir akademisyendi. Hakkari'de fakültede iken bazen vazife icabı, ekseriyetle de hocalarla hasbihal için odalarını dolaştığımda kapılarının tokmaklarını öptüğüm zevâtın çoğundan elim boş dönerdim. Ama Zekeriyya Hoca'dan asla boş dönmemişimdir. Ne zaman odasına gitsem odasında olurdu ve içeriye buyur ederdi. Ekseriyetle de odasında kız-erkek birkaç talebe bulunur, onlarla meşgul olurdu. Kız talebeler cahil kalmasınlar diye de daha çok onlarla özel dersler yapardı. Vazife-şinastı. Ayağındaki probleme rağmen Fakülte yukarıya taşındıktan sonra da o yokuşu bir şekilde çıkar, odasına koşar, talebelerine bir şeyler öğretmek için çabalardı.

Zekeriyya hoca mütevâzî, âdâb ve erkân adamıydı. Büyük-küçük demeden hocalara karşı son derece hürmetkâr, saygılı, müeddep bir kişiliği vardı. Kendilerinden küçük olsalar bile idareci hocalara saygıda kusur etmezdi. Nerede, ne şekil ve üslupta konuşulacağını çok iyi takdir ederdi. Bendenize hiç saygısızlık etmemiş, odasına gittiğim her zaman ayağa kalkarak layık olmadığımız hürmeti göstermişti. Hiçbir kimseye hürmette kusur etmemiştir. En menfi durumlarda dahi ağzından kötü bir söz çıktığını hiç duymadım. Doçentlikten döndüğü zaman da birçoğumuzun hilâfına jürisine bühtanda bulunmamış, hatanın kendisinde olduğunu söylemiş, bir-iki yerde yanlışlık yaptığını belirtmişti.

Zekeriyya hoca iyi bir aile reisiydi. Çocuklarını çok iyi terbiye etmiş bir babaydı. Çocuklarına ve eşi hanımefendiye karşı çok müşfik ve nazik davranırdı. Zaman zaman

kızının okul durumuyla alakalı olarak onun okuluna da gittiğini biliyorum. Van'daki öğretmen oğlunun vazife yaptığı okulun ulaşımı zor olduğu için kendisinin ihtiyacı olmasına rağmen arabasını ona bırakmıştı. Hakkari şartlarında olmasına rağmen çocuklarına en iyi eğitim ve öğretim imkânlarını sağlamıştı.

Zekeriyya hoca mükrimdi, eli açıktı. Odasına her gittiğimizde şöyle veya böyle bizi ikramsız bırakmazdı. Hakkari'de evine davet edildiğimiz ilk hane onunkiydi. Lojmandaki evinde çok sayıda ailece ziyafete mazhar olmuş, ramazanlarda iftar sofralarında gene ailece bulunmuştuk. Bizlerin kendilerini vaki davetlerimizi mahcubiyet içinde kabul eder, beraberce yemek yer veya iftar ederdik. Fakirhanemizdeki iftarlardan sonra fazla kalmaz, hemen birtakım bahanelerle dönmeye çalışırdı. Hanelerinin bereketli bir mekan olduğu da hemen hissedilirdi. Yenge hanım da çok marifetli olduğundan çok çeşitli, bölgesel yemekler yapardı.

Zekeriyya hoca iyi bir hocaydı. Hem fakülte hocası hem de din hocası olarak alt yapısı kuvvetli, sahasında kendisini iyi yetiştirmiş bir akademisyendi. Zaman zaman sahasıyla ilgili yaptığı konuşmaları ve sohbetleri çok güzeldi, natıkası hoştu. Kendisini dinlemekten sıkılmaz, zevk alırdınız. Kendisine verilen vazifeleri hakkıyla yerine getirir, hiç yüksünmezdi. Tabiri caizse adeta bir joker gibiydi. Hoca gel idareci ol, olurdu. Hoca gel imam lazım, imamlık yap, yapardı. Hoca gel, müezzin lazım, giderdi. Arkasında kıldığım Cuma namazlarının sayısını hatırlamıyorum bile. Yurt dışına görevli olarak gittiğinde de orada vazifesini aksatmadan en iyi yapanlardan olmuştu. Son demlerinde ziyaretine giden Murat hocaya hocam benim imtihanlarımla alakadar olsan da talebelerim benim yüzümden mutazarrır olmasa diyecek kadar öğrencilerini seven bir hocaydı.

Zekeriyya hoca vefâkârdı. Onu tanıyan hemen herkes çok samimi bir dost ve arkadaş olduğundan bahsetmiştir. Oradayken olsun, İstanbul'a döndükten sonra olsun hiçbir zaman irtibatı koparmamıştık. Çeşitli vesilelerle oradayken yüz yüze, döndükten sonra da telefonla görüşürdük. Daha çok kendisi beni arar, uzun denmeyecek görüşmeler yapardık. Onun ne kadar vefâkâr bir dost olduğu anlatacağım şu hatıramla daha da iyi anlaşılacaktır:

10 Ağustos 2025 günü danışmanı olduğum yüksek lisans talebemin tez müdafaası için Hakkâri'ye gitmek mecburiyetinde kalmıştım. Bir gün öncesinden oraya gitmiş ve oradaki dostlarla görüşmek için kendilerini tek tek aramıştım. İlk aradığım kişi Zekariyya hoca idi. Maalesef Hakkari dışında Van'da köyünde imiş. Bu durum beni çok üzmüştü. Ama hocanın çok daha fazla üzüldüğünü ses tonundan anlamıştım. Beni köyüne davet etti, orada misafir olmamı çok istedi, ısrar etti. Bu daveti kabul edemeyeceğimi belirtince de çok üzüldü. Dönüşümün nerede, ne zaman, kaçta olduğunu ısrarlı bir şekilde sordu. Ben de söylemiş bulundum. Biz dönüş için Van Hava alanına vardıkdan kısa bir süre sonra telefon çaldı. Baktım, arayan Zekariyya hoca idi. Ben daha sözümü tamamlamadan köyden Van'a indiğini ve hava alanına çok yaklaştığını söyledi. Beni yolcu etmeye gelecekmiş ve geldi. Yarım saatten fazla can ciğer iki dost gibi sohbet ettik. Sonra ayrıldık. Ama ne ayrılış, bir daha yüz yüze görüşememesine. Ah be Zekeriyya hocam bir daha yüz yüze

görüŖemeyeceđimiz kalbine mi dođmuŖtu da onca yolu aŖarak, beni görmeye ve yolcu etmeye gelmiŖtin.

Zekariyya hocam sende hakkım yoktur, ama zerrece varsa da helal olsun. Eminimki sen de hakkını helal etmiŖsindir.

Mekânın cennet, derecen âlî olsun HOCAM.

Prof. Dr. Hasan AKSOY

Marmara/Hakkari Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi

“İnsan için ancak çalıştığıının karşılığı vardır.” (en-Necm, 53/39).

İLİMLE YOĞRULAN BİR ÖMÜR: ZEKERYA SARIBULAK (1966-2026)

Zekerya Sarıbulak, 1966 yılında Van ilinin Çatak ilçesine bağlı Görentaş Köyü'nde dünyaya gelmiştir. İlkokul eğitimini köyünde, ortaokul ve İmam Hatip Lisesi eğitimi ise Van'da, açık öğretim yoluyla tamamlamıştır. Henüz küçük yaşlarda medrese eğitimine başlamış, bölgenin önde gelen âlimlerinden dersler alarak ilmî birikimini geliştirmiş ve bu eğitimini icazetle taçlandırmıştır. Daha sonra yaklaşık 22 yıl boyunca kendi köyü ile çevre köylerde, bölgenin zorlu şartları içinde imam-hatip olarak görev yapmıştır. Bu süreçte birçok medrese talebesinin ve ilim insanının yetişmesinde büyük emeği geçmiştir. Öğrenmeye ve bilgiye duyduğu derin ilgisi sayesinde, karşılaştığı bütün zorluklara rağmen lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimlerini kısıtlı imkânlar içinde başarıyla tamamlamıştır.

Kırgızistan Oş Devlet Üniversitesi'nde dört yıl öğretim görevlisi olarak görev yaptıktan sonra Türkiye'ye dönmüş ve akademik hayatına Hakkâri Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kelam Ana Bilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak sürdürmüştür. Burada yürüttüğü ilmî ve idarî çalışmalarla kısa sürede meslektaşlarının ve öğrencilerinin takdirini kazanmıştır.

Kendisini 2019 yılında tanıma bahtiyarlığına eriştiğim, daima ağabeyim ve büyüğüm olarak gördüğüm Zekerya hoca; kendine has kişiliği, ilmî birikimi, mütevazı duruşu, çalışkanlığı ve insanî yönüyle çevresinde derin izler bırakan müstesna bir şahsiyetti. Onun şahsında ilim, ahlak, tevazu ve samimiyet birbirini tamamlayan temel vasıflar hâline gelmişti.

Zekerya hocamız, mesai disiplinine önem veren başarılı bir akademisyen olmasının yanı sıra, güçlü bir adalet duygusuna ve hak sahibine hakkını teslim etme hassasiyetine sahipti. Allah rızasına uygun yaşamayı kendisine ilke edinmiş ve hayatını da bu ilke doğrultusunda şekillendirmiştir. Benimsediği bu anlayışı görev hayatına da yansıtmış; 2022 yılında fakültemizde yürüttüğü dekan yardımcılığı görevini aynı hassasiyet ve özveriyle yerine getirmiştir.

Zekerya hoca, bir yandan geç saatlere kadar fakültede ilmî çalışmalarını sürdürürken, diğer yandan geleceğin inşasında rol alacak öğrencilerine sahih bir itikat kazandırmak için büyük bir gayret göstermiştir. Bu süreçte birçok yüksek lisans öğrencisi yetiştirmiş, çok sayıda teze danışmanlık yaparak onların ilmî gelişimlerine ve mezuniyet süreçlerine önemli katkılar sunmuştur. Böylece onun ilmî gayreti, yalnızca bilimsel çalışmalarla sınırlı kalmamış; aynı zamanda nitelikli öğrenciler yetiştirme misyonuyla da bütünleşmiştir.

Zekerya hocamızla 2022 yılında yürüttüğümüz akademik bir çalışma vesilesiyle yakın çalışma fırsatı buldum. O dönemde yayına hazırladığım bir kitabın editörlüğünü üstlenmişti. Bu süreçte kendisiyle saatlerce müzakere etme imkânımız oldu. Çalışmayı

titiz bir akademisyen hassasiyetiyle incelemiş ve esere önemli katkılar sunmuştur. Eleştirilerini dile getirirken kırıcı olmaktan uzak, son derece nazik, yapıcı ve amaca hizmet eden bir üslup kullanmıştır. Bu tutumu sayesinde, ilmî ciddiyetinin yanı sıra insan ilişkilerindeki inceliğini de yakından müşahede etme imkânı buldum.

Akademik ve idarî sorumluluklarının yanı sıra öğrencilerinin yetişmesine de ayrı bir önem verirdi. Son dönemlerde sağlık sorunları ciddi ölçüde artmış olmasına rağmen, zaman zaman lojmandan fakülteye yürüyerek gelir ve derslerini aksatmazdı. Öğrencilerini çok sever, onlara bir babanın şefkati ve bir rehberin sorumluluğuyla yaklaşırdı. Öğrencilerinin kendisine duyduğu sevginin en açık göstergesi ise vefat haberinin fakültede meydana getirdiği derin teessürdü. 10 Haziran 2026 tarihinde bu hüznü dolu atmosfere hepimiz yakından şahit olduk.

Üç çocuk babası olan Zekerya hoca ile yaptığımız görüşmelerden, çocuklarının güzel ahlaklı bireyler olarak yetişmeleri için gayret gösterdiği ve bu konuda son derece hassas davrandığı anlaşılmaktadır. Bunun yanında çocuklarını büyük bir sevgiyle kuşatmış, yoğun iş temposuna rağmen onlara vakit ayırmaya özen göstermiştir. Bunun tabii bir sonucu olarak çocuklarıyla, baba-evlât ilişkisinin ötesinde güven ve samimiyete dayalı güçlü bir bağ kurmuştur.

Yukarıda değinilen farklı ve renkli yönleriyle Zekerya hocamız, sadece ilmî birikimiyle değil, aynı zamanda adalet anlayışı, tevazusu, nezaketi ve insanî yönüyle de hafızalarda yer edinmiştir. Onun hayatı, ilme adanmışlığın, çalışkanlığın ve insan yetiştirme idealinin somut bir tezahürü olarak daima hatırlanacaktır. Hocamızın ardında bıraktığı ilmî ve manevî mirası hatırlatan Yahya Kemal Beyatlı'nın şu mısraları, onun hayatını ve şahsiyetini veciz bir şekilde yansıtmaktadır:

“Ölüm âsûde bahâr ülkesidir bir rinde;

Gönlü her yerde buhurdan gibi yıllarca tüter.”

Netice itibarıyla Zekerya hocamız, yetiştirdiği talebeleri, ilmî çalışmaları ve gönüllerde bıraktığı güzel izlerle daima hayırla, rahmetle ve dualarla yâd edilecektir. Cenâb-ı Hak, kendisine rahmetiyle muamele eylesin; mekânını cennet, makamını âlî eylesin. Ardında kalan ailesine, akademisyen dostlarına, öğrencilerine ve sevenlerine sabr u metanet ihsan buyursun. Âmin.

Dr. Öğr. Üyesi Eyüp AKDOĞAN
